



## Tot buscant Roncesvalles...

**L**a **historia.** La vall de Hec-  
ho (Osca) i diferents uni-  
versitats de França, Angla-  
terra, Itàlia, Aragó i el País Basc,  
avui. Catedràtics, professors, ar-  
queòlegs, historiadors i erudits  
tracten l'origen del poema èpic *La  
Chanson de Roland* i la localitza-  
ció exacta on es va produir la ba-  
talla de Roncesvalles, quan les tro-  
pes de l'emperador Carlemany van  
patir un sever càstig a mans dels  
bascos.

**La pel·lícula.** El documental  
històric és gènere cine-  
matogràfic amb vocació  
didàctica i de divulga-  
ció popular. És l'objectiu  
d'aquesta coproducció  
franco-espanyola 778-*La  
Chanson de Roland* que  
el cineasta neerlandès  
Olivier van der Zee (Am-  
sterdam, 1969) ha elabo-  
rat amb dosis de picardia  
narrativa. El film s'inicia  
dins una classe francesa  
d'ensenyament bàsic, on

nens i nenes segueixen  
els comentaris de la mestra sobre  
el llegendari cavaller Roland, un  
dels primers herois de la literatura  
europea. Tot seguit, el documen-  
tal dona veu als erudits, de casa i  
de fora, que, amb bon criteri dra-  
matúrgic, tan aviat senten càtedra  
com es fan els distrets. Per ameni-  
zar la vetllada, una colla d'actors  
i actrius reconstrueixen la *road-  
movie*, tipus *El reino de los cielos*  
del Ridley Scott que devien seguir  
les tropes gal·les en franca retira-  
da pels boscos pirinencs quan van  
ser atacades pels avantpassats del

nacionalista basc Sabino Arana.  
Lluny de dictar proclames parti-  
distes, el film prefereix obrir inter-  
rogants, deixant la porta (i la ter-  
ra) oberta a investigacions futures.  
I si és cert que darrera una llegend-  
da sempre hi ha uns fets objectius,  
els i les protagonistes del docu-  
mental tenen el bon gust d'excitar  
el cuquet de la curiositat. Ni poc  
ni molt. A tot això, l'evocadora veu  
d'Arsenio Corsellas (doblador de  
Sean Connery) aporta el ressò ver-  
semblant, nostàlgic, vellutat i poè-

### La canción de Roldán

Direcció i guió: Olivier van  
der Zee. Foto: Daniel Salas.

Música: Pascal Gaigne.

Dramatització: Clan del  
Cuervo. França-Espanya,  
2010. 78'. Rambla Lleida.

tic del Narrador que ens transporta  
al passat que voldríem habitar.

**La imatge.** L'esquelet humà que  
l'arqueòloga Mercedes Unzu ens  
mostra a càmera.

**La frase.** "De debò va existir mai  
el tal Roland?", pregunta el burle-  
ta catedràtic Senac. Com deia John  
Ford, d'escollir entre la llegenda o  
la història, quedem-nos amb la lle-  
genda.

**La recomanació.** Addictes als  
documentals de la 2 i el 33 amb  
ganes d'investigar, tot passant per  
taquilla.